

БРОЈ 42.

У НОВОМЕ САДУ, 20. ОКТОБРА 1874.

ГОДИНА IV.

Излази сваке недеље на табаку.

Претплата, огласи и дописи шаљу се уреди. у П. Сад.

ГЛАС НАРОДА.

Цена је листу:
на годину . . . 3 ф.
на осам мес. . . 2 ф.
на четир мес. 1 ф.
за Србију год. 4 ф.

ЛИСТ ЗА НАРОДНЕ СТВАРИ, ПРИВРЕДУ, ПОУКУ И ЗАБАВУ.

ЗА ОГЛАСЕ ПЛАЋА СЕ 5 НОВЧ. ОД СВАКЕ ВРСТЕ И 30 НОВЧ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ, ЦЕНЕ СУ ЗНАТНО НИЖЕ ЗА ОНЕ ОГЛАСЕ, КОЈИ ШТО ЧЕШЋЕ ИЛИ У ШТО ВЕЋЕМ ОБИМУ ИЗЛАЗЕ У ОВОМ ЛИСТУ.

Овако нам изгледа омиљени први песник српски **Змај-Јован Јовановић.**

Данас се слави двадесетпет година како је прву песму написао. Са свију страна слегла се данас у Нови Сад Србадија дична, да види славуја, да види сокола, да види змаја свог. Све је светло и весело. И „Глас народа“ обукао се ево што је лепше могао и плива у радости и веселу. Нека му се дакле не замери, што не може овај мах да више о овој прилици пише. Радост велика неговори много. Други пут друкчије а сада кличемо само :

Живио Змај Јован Јовановић!

СРПСКИ НАРОДНИ САБОР.

Ми смо започели да рад саборски преко седнице у овоме листу саопштавамо. Но пошто лист наш мора пре недеље готов бити, то рад саборски од петка и суботе прошле седмице немогосмо саопштити, те ћемо сада то надокнадити. Пре свега пак морамо још саопштити и рад конференције у прошлој седмици, који је тако рећи најважнији, јер ту се управо домила погача.

У прошлом броју споменули смо, да је изабрано њих седам, да се са владикама погађају.

Овај одбор за погодбу имао је састанак с патријархом и владикама (свима осим Грујића и Кенђелца) у уторник на вече. Главни спор врзао се око питања о дисциплини и уређењу консисторија и митрополитског савета. Владике су захтевале, да се сва дисциплина остави синоду, на против саборски изасланици хтели су да сабор дели дисциплину са синодом. После дужег разговора углављено је на послетку, да се остави синоду дисциплина, која се односи на црквени зашт и ред. С тим су се владике задовољиле. Што се тиче друге спорне тачке, није се могло доћи до споразума, јер владике никако не хтедохе пристати на то да им се одрече свако утицање у уређење консисторија и митрополитског савета, а изасланици саборски не могосе опет пристати на утицај синодски у тим стварима. На послетку изјасне се ови последњи, да ће о тој ствари известити саборску конференцију на како она реши. Још је и питање о избору владика потакнуто, но као врло тугаљиво остављено је за друго време. С тим се заврши договор седморице с владикама.

Сутра дан у среду пре подне, поднесу седморица у саборској конференцији извештај о своме изасланству. Пошто се неки посланици изјаснише да не могу пристати на опредељење дисциплине онако како су седморица углавила са синодом и да не могу допустити утицај синодски у уређењу консисторије и митрополитског савета, дође на једанпут Анђелић у конференцију и рече да га је патријарх послао да у име његово и у име владика Грујића и Кенђелца изјави да синод не може одступити ни од једне тачке свога записника. Ова изјава све је посланике пренеразила. Изрази огорчења и гнушања чуше се са свију страна. У мало што не дође до коначног раскида. „Је ли можно?“ Кад је држан тај други синод?“ и друге огорченије речи чуше се са свију страна. Владика Стојковић рече, да он о томе ништа незна, да је он од патријарха дошао овамо у конференцију; где је он силазећи се с басамака сусрео се са наврачким епископом, који је патријарху горе ишао, но

да му ништа није познато о каквом скупу и закључку епископа, који би синоћашњем договору противан био. Поведо се реч о томе шта да се ради. Епископ Стојковић предлагаше, да се позову поменути епископи да у конференцију дођу и да у њој кажу што имају. Касаниновић предлагаше, да се прекине свако даље конферисање, него да се закаже седница на да сабор ради, „како га Бог учи и народна свест.“ Милетић предложи, да се пре свега одбор седморице лично и званично увери о патријарховој поруци. То се прими и конференција се разиђе. Седморица оду пре подне у двор. Све владике беху у патријарховој соби на окупу. Саветоваху се читав сат сами за себе. За тим оде комесар к њима. После тога изиђосе (без Кенђелца и Грујића) у трапезарију, где их чекаше седморица. Патријарх изјави, да му је жао што је дошло до неспоразумљења, он није тако мислио, он је истина рекао јутрос Анђелићу да не одступа од синодског записника, али то је рекао само онако у опште, но он никако не одступа од оног, што је синоћ са седморицом углављено. С том изјавом задовоље се седморица и испоруче је после подне конференцији. Ова изабере стари одбор, који ће коначно претрести и уредити устројство. Одбор је свршио свој посао у четвртак на вече и тако се могла у петак држати саборска седница.

У саборској седници од петка претресено је устројство саборско до полак и примљено онако како га на другом месту у овом листу доносимо. У овој седници осим многих других поднесака, питао је патријарха посланик Суботић: како стоји са рачунима Петра Чарнојевића, кога је сабор за управитеља патријаршеска добра у Даљу поставио, против кога је године 1872 комесар Мајтењи истрагу повео и коме је Чарнојевић све рачуне предао. После је питао, како стоји сада са управом тих добара, са управом народних фондова, јер се о томе проносе гласови, који нису најлепши. Патријарх је обећао, да ће на ово одговорити.

У суботу је довршен претрес саборског устројства. Тај дан беше као обично многих поднесака. Ова општина моли ово она оно и т. д. Најважније тога дана беху интерпелације (питања) посланика румског Симе Крестића. Он је питао патријарха како је то, да, кад су калуђери манастира Хопова тужили архимандрита Петровића сабору и овај наредио истрагу, те је консисторија одузела му управу манастира у оно време кад је епископ Стојковић администратор био, да је владика Грујић сам својом влашћу, као што вели архимандр. Петровић без консисторије, дао му да управља

манастиром, те је овај прошле зиме дао 60 ланаца шуме исећи, а прописано је годишње само 10 ланаца и распродао је све, што је у манастиру нашао, па кад је административни одбор послао у манастир поверенство (комесара) да се о томе увери арх. Петровић није хтео ово да прими.

После је питао: Зашто игуман Ратковић још и сада управља манастирским добром у Раваници, кад је тако исто скинут са управе манастирске од конзисторије карловачке због неуредности, проневерења и хрђава владања у манастиру, јер чини разне саблазни од којих се народ околни гнушава, а манастир је тако рећи упропастио, јер кад је он пре 4 године у Раваницу дошао, затекао је манастир пун као кошницу, у подруму беше до 600 акова вина и 300 акова шљивовице, осим тога беше шума у целости и још готових 5000 ф. а сада ништа од свега тога нема и још је шума опустошена. Патријарх је обећао, да ће на оба питања одговорити.

У седници саборској од понедељника 14. окт. беше после поднесака треће читање устројства, које је једногласно примљено. Међу поднесцима беху два предлога посланика Моловића и то да се сабор обрати на Њ. Величанство цара, да заповеди

генералној команди у Загребу да ова нестaje на пут, да црквене општине препишу на себе непокретна добра која купе или на поклон добију, друго да Њ. Величанство нареди, да се уступе државне зграде у Крајини или за школе или за парохијалне домове српске.

У овој седници изабран је за референта школска за Вршачку и Темишварску дијецезу Мита Долга а за Горњокарловачку и Паграчку др. Вук Бакић. Одређено је да одбор, који је склопио устројство, изради и то како на који се начин има патријарх бирати.

Бившем директору народних школа Димитрију Чобићу дато је годишње пензије (мировине) 600 ф. а. вр. из клерикалног фонда.

У седници од уторника, изабран је одбор, који ће се договарати о томе како ће се купити парохијал. Брановачки је питао председника како то да неки добијају манастирске земље и на себе препишују. Решено је да се сабор не разилази док не сачини нацрт: како да се бира патријарх, а међу тим изабран је одбор од њих 9, да предложи шта би још најважније било да овај сабор сврши.

У седници од среде читана је преставка на устројство на Њег. Вел. краља. У четвртак не беше седнице.

УСТРОЈСТВО СРПСКОГ НАРОДНОГ ЦРКВЕНОГ САБОРА.

Чл. I. Српски народни црквени сабор је заступство Срба у опсегу патријаршије и митрополије српске у стварима цркве, школе, научне просвете, наставних и добротворних народних завода и заклада, српских народних фондова; манастирских и других црквено-народних добара.

Чл. II. Српски народни црквени сабор има 75 посланика, и то 25 од свештеничког, а 50 од световног реда, који се бирају по изборном реду саборском.

Архиепископ карловачки, митрополит и патријарх српски и дијецезани епископи чланови су сабора по свом достојанству.

Чл. III. Посланици бирају се на три године. Мандат на међувремено упражњено место изабраних посланика истиче у једно исто време, као и других првобитно изабраних.

Гл. IV. Непутци од стране бирача не вежу посланике.

Чл. V. Сабор пресуђује правоваљаност избора саборских чланова, и по том сабор је властан повереника свога изаслати, да извиди околности, које му је знати нужно за пресуђивање ваљаности избора.

На захтев повереника, који ће политичну власт о своме изасланству свагда предходно извести, даће му ова потребну рукопомоћ.

Чл. VI. Саборски посланици имају дневницу и накнаду путних трошкова, како то сабор одреди.

Чл. VII. Српски народни црквени сабор састаје се редовно сваке треће године, и то у време између ускрса и духова, а ванредно по потреби. Потребу ванредног састанка опредељује сам сабор, или саборски одбор, или председник овога.

Свако одступање од редовног времена састанка, даље продужење редовног, као и сазивање ванредног састанка — овог уз означење расправних предмета, има се преко председника предходно Њ. В. пријавити.

Седнице саборске свршују се редовно за 6 недеља.

Чл. VIII. У том случају ако Његово Величанство жели вршити право свога највишег надзора преко ер. повереника не може овај утицати у расправе саборске и у донашање закључака, и у опште у закониту радњу сабора.

Чл. IX. Сабор сазива митрополит и патријарх, или ако је упражњена столица му, митрополитски црквени савет уз пријаву Њ. Величанству.

У том случају, ако би Њ. Величество преко саборског преседништва распустило сабор у течају периоде, има се сазвати нов сабор најдуже за три месеца.

Чл. X. Сабор одређује саборски пословник, који важи за будући сабор.

Сабор одређује свој дневни ред.

Чл. XI. Сабор се проглашује за састављен (конституисан) чим се надполовична већина свих изабраних посланика оверови и саборски часници изабери.

Да сабор може доносити одлуке, мора бити присутна надполовична већина саборских чланова, а одлуке доноси сабор надполовичном већином присутних чланова.

Чл. XII. Председник је сабору архиепископ карловачки, митрополит и патријарх српски, или ако је патријаршеска и митрополитска столица упражњена, најстарији епископ по посвећењу.

Чл. XIII. Сабор бира на цело време саборске перијоде из световнога реда подпредседника, који заступа председника и његове послове обавља, кад је овај препречен.

Исто тако бира сабор потребне перовође за сваки поједини течај седница.

Чл. XIV. На захтевање дотичне владе подносиће јој се записници саборски у достоверном препису.

Представке сабора подписује председник, подпредседник и перовођа.

Чл. XV. Одлуке сабора обнародује и извршује председник сабора односно саборски одбор.

Чл. XVI. Сабор не прима никаква изасланства.

Свако општење сабора са особама, телима или властима иде преко председништва саборског.

Чл. XVII. Седнице сабора јавне су. Председник има право и дужност одржавати ред и мир; слушаоци имају се мирно понашати.

Чл. XVIII. Делокруг је сабору:

Да уз највиши надзор, који Њ. В. уставним путем врши самостално расправља, уређује и преко својих органа управља, надгледа, и извршује послове, који се тичу предмета поменутих у чл. I. дакле нарочито:

1.) Старање око одржања српске народне црквене аутономије.

2.) Избор митрополита и патријарха српског и митрополитских органа.

3.) Утицање у избор епископа.

Делокруг сабора непростира се на догматичке, вероучевне, обредне и литургијске ствари, и дисциплину у духовним стварима, која се односи на црквени зашт и ред.

Чл. XIX. У смислу овога делокруга установљује сабор:

1. Уређење парохија, протопрезвитерата и епархија, разумевајући овамо и установљење броја и

опсега епархија; онда устројство црквених општина, епархијских и митрополитских власти; епархијских скупштина и српског народног црк. сабора.

2. Уређење о дотацији парохијског свештенства, манастирског братства, протопрезвитера, епископа и митрополита-патријарха.

3. Уређење вероисповедних нижих и виших школа и наставних завода, камо спада и устављење наставног састава у границама земаљских закона.

Изузима се наставни састав богословије, који уређује архијерејски синод и то у погледу световних наука с преслушањем народно-школ. савета.

4. Уређење о управи, контроли и употребењу цркв. народ. добара, фондова и фондација с погледом на основне цели, као што је то одређено и саборским закључком од год. 1865 одобреним кр. уредбом од год. 1868.

5. Уређење надзора над оним цркв. народ. добрима и закладама, којима митрополит-патријарх и епископи рукују.

6. Уређење о издавању зајма из српско-народних црквених фондова.

7. Правила и прописе дисциплинарне у опсегу по сабору донесених уредаба.

8. Одредбе о оснивању нових и укидању постојећих манастира.

Све преднаведене уредбе и одредбе сабора иду Њег. Величеству на потврду.

9. Сабором установљени прорачун у погледу трошкова на потребе цркв. просветних цели из црквено-народних фондова, фондација и завода — овамо рачунајући и манастире — подноси се влади на углед и за уверење да се код употребења фондова и заклада поступао по постојећим прописима.

Ако се ради о отуђењу, оптерећењу или конвертирању, односно промени сврхе којег цркв. народ. добра, фонда или закладе, као и за покриће које потребе у прорачуну установљене путем разреза, потребна је дозвола Њ. Величества, дотично одобрење владе.

10. Закључни рачуни у погледу у прорачуну наведених фондова, фондација и завода — изузимајући рачуне манастирске и наставних завода о којима наређује чл. XXII. подслов. 3. овога устројства, — имају се пре одправке заглавног решења поднети влади на увиђење, да ли су у складу са прорачуном сабора и да ли је преглед т. ј. ревизија у формалном погледу правилно обављена.

Установљење броја и опсега парохија, протопрезвитерата и епархија, оснивање нових и укидање постојећих манастира, устројење духовне конзисторије и црквено-митрополитскога савета (апелаторије) бива са преслушањем архијерејског синода.

(Свршиће се.)

ЗАБЛУДЕ И ПРАЗНОВЕРИЦЕ У НАШИМ ПОСЛОВИЦАМА.

Од Ђорђа Мандровића, пароха пештанског.

(Наставак.)

Чудо те нашло. Пуст остао. Вода га однела. Земља му кости изметала. Крв га јела. Куга га уморила.

Те и тиме равне клетве чују се у нашем народу одвећ често и многима је и најмањи узрок довољан, па да својој сабраћи да! да својој рођеној деци највеће јаде пожелеле. Кад ћемо једном увидети, да су та нехришћанска и незнабожачка проклињава са свим непаметна, узалудна и излишна! Јер, је ли онај, кога проклињемо, праведан, онда су свеколике наше клетве узалудне; Бог их неће испунити; је ли пак неваљао и грешан и онда су излишне; јер њега ће зле последице његових дела и без нас постићи, њега ће бог и без нашег проклињања на одговор позвати.

Исто тако као наведене клетве напаметне су и оне, које наши људи и жене на марву бацају! „Гроница вас поморила.“ „Вода ти стала.“ „Губа вас поморила.“ „Орао вас однео“ „Ока од вас не остало.“ „Вуци те изели“ итд. Каково безумље призивати Бога, да нам умори свињу, коња, вола, козу, кокош, од којих, живимо и којих би нас губитак тешко стао, кад би се Бог на наше непаметне жеље освртао.

Ал' нико не мисли, да тиме другоме и себи у истини зла нанесе, то је просто зла навика, приметитиће когод.

Но те клетве не дају се ни у том случају извинити. Јер шта је човека здрава разума недостојније него у ветар говорити, произносити неке речи, које никаква смисла немају?

То је прави магарац. Има много магараца и на две ноге.

Ми обично држимо магараца за оличену лудост и с њиме упоређујемо непаметног човека. Но кад би кога позвали, да нам доказе о лудости магараца наведе, он би се без сумње у великој неприлици нашао. Ал' како би се лако дало доказати, да је „кад-кад паметније магаре, него онај који га јаше“. Магарац н. пр. тако пажљиво и сигурно корача, да ће се редко кад спотаћи. А колко се пута ми раз-

борити људи спотакнемо! Магарац само дотле једе и пије, док своју природну глад и жеђ не подмири. А ми? Ми често незнамо ни за какве границе и док се он с једном и другом храном задовољава, наша прождрљивост напада на све без разлике и ми још држимо магараца за оличену лудост и презиремо га!

„Зашто, пита славни француски природњак Бифон, зашто да тако добру, трпеливу, уздржљиву и тако корисну животињу презиремо? — Неувиђамо ли, да би магарац сам по себи и по нас могао бити прва, најлепша, најугледнија и најотменија животиња, да на свету коња нема? Место да је први, а он је други и само због тог држи се за ништа“.

Људи, који на истоку у Азији живе, справедљивији су према њему и он је код њих у таквом поштовању као што је код нас коњ. Читаоци светог писма сетиће се, да су код Јевреја цареви, краљеви као и највеће госпоје на магарацима јашили и да их је цар Давид толико држао, да је над њима и надзорника неког Јодају имају. Сад ће нам појмљиво бити, за што је Исус на магарацу а не на коњу јаше, кад је оно пред смрт своју у Јерусалим ушао. Јевреји су на њима и возили и орали па и млели. Не би ли се на њи наша сиротиња могла угледати, па у пољској радњи и магарацима се послуживати?

Беспослен поп и јариће крсти. Беспослен Мујо и фишек савија.

Ми обично с тим пословицама исмевамо оне људе који не имајући већа и важнија посла забављају се с омањим и ситнијим пословима. Ми их зато исмевамо, што златно време неће узалуд да пропуштају, ми их исмевамо, што вољу и јариће крстити и фишек савијати него беспослени на трбуху лежати. А како било, кад би их баш на против за то хвалили, кад би се и сами на њих угледали? Јер свакако непобитно стоје ове пословице: „Боље и муве тући, него бадава седети.“ „боље и по мање заслуживати, него бадава седети.“ (Наставиће се.)

Б Е Л Е Ш К Е.

О Зимовању пчела. Сад је време да коју о том прозборимо.

Ако оће ко да се назове мајстором пчеларства, треба да му пчеле тако зиму проведу, да с' пролећа што мање мртвих пчела буде, највише од стотине пет, те да буду све кошнице тако здраве и једре, да добије од њи много ројева и обилно меда. За то треба одма с' лета мед прегледати; јер

данас није то више никаква уметност добити много ројева, ал' слаби, па не могу зиму да преживе, те пчелар има с' пролећа посла, да кошнице од мртвих пчела очисти. Поред добре кошнице су главна условља срећна презимовања, да много пчела има, које младу, здраву матицу и довољно меда имају. Одма дакле јошт за лета треба кованица стару матицу с' новом да замени, да се пчеле од-

више не ценају и да довољно ране имају. При прегледању пчела пред зиму, треба мање народе да здружи, а слабе да рани. Ако их рани течним медом, треба то за рана чинити, да пчеле могу мед замотати, ал' је боље, ко меда у саћу има, јер га може сваки час подметати. Ако немаш, ил' нећеш пчеле медом да подрађујеш, подај јим жутог шећера у мањим комадићима, што сам ја увек до сада с' добрим успехом радио.

Зими мора кованџија своје љубимце од свакојаки непријатеља бранити, а исто тако и од јаке зиме и сунчани зрака. У другим топлијим земљама, не треба то чинити, ал' код нас је презимовање од велике важности. То ћемо добити, ако пчеле у суве коморе ил' пивнице сместимо где неће зима допрети моћи, кад се наравно пре тога осведочимо, да су свој рад на пољу свршиле и неће више излетати. Време, кад то чинити треба, није увек једнако, јер зависи од тога, какова је година; тако су н. пр. моје пчеле године 1865. још 4. и 11. децембра пасле. У јакој зими требају пчеле више ране, да могу потребне топлоте више развијати; жестоки ветрови и олује такођер их узнемирују. Ма да зимско сунце није сувише топло, то ипак често пчеле превари; стојећи, особито зими, ниско на „лету“ ударају зраке управо у кошницу, тим пчеле на поље мами, где очично погину, или ако се и врате, а оне доцније од разладе угину.

Пчеле дакле најбоље зимују у пивницама, коморама или у другим сувим стајама, само ако су тавне. Да буду од мишева, њихови највећи непријатеља осигурани, ваља око њи понаменштати мишоловке. Мачке неваља унутра пуштати, јер док је пре миш по кошницама скакао, скакали би сада и миш и мачка, те би тиме пчеле узнемиривали. Ал' и пчелар кад пчелама улази, треба да пази, да вратима не удари, или другог шуштања не прави, јер то јако пчеле узнемирује.

Кад се пролеће приближује те се пчеле кретати почињу, добро ће бити с' вечера врата отворити, пак их преко целе ноћи отворена оставити, а јутром затворити, да тако ладнији ноћни ваздух пчеле обузме те их запречи, да прерано много младих не замећу, јер би им с' тога требало за рана воде, пак би морале пре на пашу излетити. Добро би било да им се у то доба нешто воде у суду пред „лето“ кошнице метне, да због недостатка воде не страдају, те би могле и младе издржавати, и тада им подложени жути шећер јести.

Кад настане време, где се већ нема бојати, да би излетеле пчеле могле погинути на снегу ил' на оштром ваздуху, поставе се кошнице тиха сунчана дана на обично место, ако је икако могуће опет

на оно исто, где су и прошле године биле; јер сам опазио, да су пчеле ове године онуда облетале, где су прошле године намештене биле. Кад се кошнице намештају, треба да их кованџија очисти и мртве пчеле отклони, да то не морају саме пчеле чинити, јер тиме поред мртвих и живе пострадају. Кад си већ кошнице сместио, а ти мети пред њи воде, да не погину онако јошт слабе, воду тражећи.

Р.

У Хали у Немачкој била је скупштина немачких и аустријских пчелара прошлога месеца. На тој скупштини закључено је да се замоле владе да се донесе закон за обрану пчела, којом је приликом барон Ротниц, (дакле и барони нестиде се пчеле неговати) изјавио, да је влада аустријска већ спремила такав закон и дала среским канетанима да га у друштву са вештим пчеларима претресу и своје мишлење влади поднесу. Беше говора и о томе, како би се учинило да пчеле још вредније буду него што јесу, и доконало се да се то да учинити кад се уклоне сметње у незгодним кошницама, или кад рој јако се расплођава, да се течним медом рани. Кошнице су од сламе понајбоље, јер су понајјештиније

Приликом ове скупштине беше и изложба пчела и опрема за неговање истих. Предмета беше до 600. Самих различитих врсти пчела беше до 70. Ту је било малих црних пчела, ту је била мисирска пчела, која има црвену капицу на глави а беле длаке по телу, ту је била чела талијанска, којој је стражњи трун угасито црвен, а у краљице ноге као скерлет црвене. Особито је у очи пала тако звана Мелипона. Та пчела нема жаоке а мала је и шарена. Пчела та живи у Новом Холанду и становници на особито чудан је начин хватају. Гњиздо је врло тешко наћи, пчеле пак лете као обично и по далеко од гњизда. Становници Новог Холанда ухвате једну пчелу, прилепе јој перце на тело, пуште је да лети а они за њом преко брда и доље, по чести и празнини, по камену и прашини. Ту се пада и устаје, али опет се за чудо пчела из очију не изгуби док их управо до гњизда не одведе.

На изложби беше кошница свакојаких врста. Беше једна као чељуст лавовска. Беше их од различне материје. Плетени и неплетени па се могла видети и једна од јагњеде. Осим тога беше различита творива што се од пчела добија, различита меда, воска и т. д.

Ово наводимо укратко, но да нам је могуће ми би набавили у сликама и све најбоље справе и начине, који су ту изнешени за неговање пчела, али де и са оваким листом као што је данас, мора један човек од својих уста да закида и дугове да

прави да излази лист, за кога се са толико страна говори да је народу користан и не треба да угине, онда је и ово сувише.

До године ће скупштина пчелара бити у Штрасбургу. Ако Бог да и воља народа буде боља и ми ћемо боље се показати.

Др. Хаубнер чувени марвени лекар, препоручује код сувога кашља коњског, код жлезди, син-

ње, глиста у стомаку и цреви. код хрђавог стомака, неколико недеља сваки дан непрестанце коње са жутом реном (мрквом) ранити. Писац овог зна из сопственог искуства, да мрва књма врло добро прија. То потврђује леп изглед коња после такве ране, а особито лепа сјајна длака на њему. Мрва је у опште врло добра рана за сваку кухину живад, а особито за теоче и свиње. **Р.**

Л И С Т А К.

РАЗЛИЧНОСТИ.

(Новосадски велики суд) решио је 5. о. м. да је учитељ Мохолски А. Ђ. Докић и становник Љ. Каракашевић невин и обуставио сваки даљи поступак судски, а њих пустио из затвора у коме су 4 и по месеца чамилли. Докић се нада да ће га школски савет на ново на старо место поставити, јер због тога је и збачен због чега је од суда ослобођен.

(Парох Вилочачки Анастасијевић.) који је три месеца у затвору Панчевачком за пра бога седио позван је са још 7 Вилочачана на коначну расправу у Пешту 18. о. м.

(Земљеделска школа) отвориће се на пролеће на Давидову Граду у Црној Гори. Расписан је већ стечај за управитеља те школе, који ће имати до отварања школе припремити све што је у истој школи потребно.

(Женска влада) Међу холандским насеобинама налази се једна држава Пантам, у којој од како се памти владају женскиње. Само владалац што је човек а сва остала управа припада лепом полу. Краљ потпунице зависи од државног савета, у коме су саме женскиње. Гарда краљева састоји се из самих жена.

(Члан омладине др. Владан Ђорђевић) кнежев лекар у Београду, који је пратио кнеза на последњем путу добио је крст официрски од краља талијанског, а од Султана орден мецидије официрског реда.

(Грозан злочин.) Недавно устави десетак двајест људи жељезнички влак, који је имао у 10 сати приспети у Жоерсонвил. Возар Ватерхос нашао је збиља на месту, где је устављена колотечина једнога човека, коме је првашњи влак одкинуо леву ногу, те је узео несретњика и једног љечника на кола. Кад је невољник дошао к себи исказао је пред сведоцима да се зове Аугуст Гардне, да је родом Француз мало времена у земљи, 23 године стар. Имао је у Луисвил да нађе посла и имао је мало новаца уза се. Око 10 сати у вече попадоше га три човека да им даде новце. Кад га поробише, одвокоше га на насип и привезаше конопима на колотечину. Убог човек молио је лепеже, плакао, заклинао их нека га жива пусте или нека га барем убију, но окрутњаци недадоше се умекшати. Свезавши га чврсто одоше и оставише га у најужаснијем стању, што човек може само помислити. Невољник трзао је са собом из све снаге, те се некако ископрцао са колотечиње но лијеве ноге никако није могао избавити из конопа. Викао је из свега грла за помоћ, но са самотна места није никога могао дозвати. У један мах чуо се топот паровоза, несретњак виену последњи пут заклопи очи и нађе се за час на дну насипа — влак му је одрубио ногу испод кољена. Довукао се је одовуддо некакве локве и угасио каљугом страховиту жеђ. На ужасно болне

вапаје небијаше ни одкуд помоћи. Истрагом је доказано, да су окрутници морали управо онако урадити, као што је несретњак исповедио. Комад ноге и конопи нађени су на колотечини. Невољник је за неколико сати преминуо.

(Скупштина торонталске жупаније) држана је у Бечкој еку 5. о. м. На тој скупштини изабрани су за приставе у Панчеву Ђорђе Каменски бивши бележник општински, за Алибунар неки Пили утеривач пореза, што кажу у Шајкашкој; „горки“ а за Перлез неки Халас. Србе и то свршене правнике нехтеде жупанија изабрати.

К Њ И Ж Е В Н О С Т.

Велики календар за просту год. 1875 кога издаје и продаје књиџара Фрање Штиглера у Новом Саду, изишао је из штампе и кошта 32 н. Богат садржај овога календара препоручује се свакоме нарочито нашем свету, који није учио великих школа; јер све што је у њему написано је тако просто и разговетно да га свако разумети може. Књигу ову, јер то је заиста други део календара, провејава чистерпски дух и све што је у њој за Србина је написано, а није ни чудо, јер тај део саставио је професор А. Сандић. У књизи има више слика. Само велика слика „Устанак херцеговачки“ вреди 30 новч.

Она гг. скупљачи претилате на „Глас народа,“ која су узели јемство за неке своје уписнике од јануара до краја августа и којима смо ми на картама означили, колико и од кога треба да покуне претилату, умољавају се, да нам што пре пошљу новце, јер је крајње време, да завршимо своје рачуне.

Тај дуг ваља слати А. Пајевићу у Н. Сад.

Пређашња админ. „Гл. Народа.“

О Г Л А С.

ЗАЈАМ на обраће земље, и велике куће које кирију носе може свако у Аустро угарској имати (изузимајући за сад развојачену границу) и то од 6000 пак до 1000000 фор. Камата дође 6½% рачунајући на стотину фор. банкнота; мање пак своте од 1000 до 5000 форинти нешто скупље дођу. Сва друга извешћа добиће тачно онај сваки, који пошље у свом писму пошт. билег на „Општи Прометни завод“ у Сентомашу (Бачкој жупанији.)

ВЛАСНИК „ЗАДРУГА ЗА СРПСКУ НАРОДНУ ШТАМПАРИЈУ.“ — УРЕДНИК: Панта Поповић.